

Klagenemnda for krav om kompensasjon og billighetserstatning
for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i
internasjonale operasjoner

~~Unntatt off., jf. offl § 13.1 jf. fvl § 13.1~~

VEDTAK

Klagesak nr.:	2/2016
Klager:	
Klagers prosessfullmektig:	
Klagen gjelder:	Krav om kompensasjon etter forskrift 2009-12-22 nr. 1768 om særskilt kompensasjonsordning og etter forskrift 2004-12-02 om billighetserstatning
Beslutningsdato:	28. august 2017
I behandlingen har deltatt:	Anne Stine Eger Mollestad Marianne Abeler Claus Brynildsen Trond Jørgensen
Konklusjon:	Klagen tas ikke til følge. Skadelidtes krav om dekning av eget arbeid og reiseregning tas ikke til følge.

1. Sammendrag av sakens faktiske sider

Klagen gjelder krav om kompensasjon etter forskrift 2009-12-22 nr. 1768 om særskilt kompensasjonsordning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner (kompensasjonsforskriften).

██████████, heretter kalt skadelidte, er født ██████████. Han tjenestegjorde ved ██████████ i ██████████ som ██████████ i til sammen to kontingenter (tolv måneder) i perioden ██████████.

Han er utdannet jurist ved Universitet i Bergen i ██████████ og hadde etter endt utdanning ulike stillinger innen finansmarkedet. Han har jobbet som advokat, men mistet advokatbevillingen etter å ha tapt en ██████████ med etterfølgende konkurs i ██████████.

Skadelidte har siden 2003 ikke hatt fast jobb. Han har gjort forsøk på å komme tilbake i arbeidslivet, blant annet gjennom tiltak fra NAV der han fikk betalt drosjekurs.

Skadelidte har flere ganger på 90-tallet vært sykemeldt som følge av psykiske problemer.

Ved brev av 26. august 2011 ble det fremsatt krav om kompensasjon for psykiske og fysiske belastningsskader etter NATO-tjenesten. Statens pensjonskasse (SPK) innhentet i den forbindelse medisinsk dokumentasjon og spesialisterklæring i samsvar med mandat for kompensasjonsordningen fra psykologspesialist Elisabeth Krohn. I Krohns spesialisterklæring datert 25. april 2012, konkluderte hun med at skadelidte ikke har en PTSD, men at han fremstår med depressive symptomer, som igjen kompliseres av alkoholavhengighet. På bakgrunn av en helhetlig vurdering av skadelidte fant Krohn det ikke sannsynlig at det er årsakssammenheng mellom tjenesten i ██████████ og skadelidtes aktuelle psykiske tilstand i dag. Den medisinske invaliditet ble fastsatt til skønnsmessig 20 %.

I forbindelse med skadelidtes søknad om å få psykiske plager godkjent som yrkesskade, ble det fremlagt spesialisterklæring datert 15. juni 2012 fra spesialist i psykiatri Bjørn Brekke. Erklæringen var innhentet i forbindelse med skadelidtes trygdesak. Brekke fant at skadelidtes psykososiale fungering og yrkesmessige fungering etter ██████████ oppholdet skilte seg meget klart ut fra hans yrkeskarriere fra før ██████████ oppholdet. Heller ikke Brekke fant at skadelidte oppfylte kriteriene for PTSD, men han fant at skadelidte har en del karakteristiske symptomer som en ser etter langvarig stress og belastning/faretruende hendelser og fant at det var mer enn 50 % sannsynlighet for sammenheng mellom de belastninger skadelidte var utsatt for under oppholdet på ██████████ og hans psykiske lidelse.

Skadelidte har i NAV-vedtak av 8. februar 2013 fått godkjent tilbakevendende depresjon som skadefølge etter oppholdet på ██████████ i ██████████ tjenesten.

Det foreligger også uttalelser fra psykolog ██████████ som skadelidte gikk til behandling hos fra august 2005.

I vedtak datert 23. mai 2012 avslo SPK skadelidtes krav om billighetserstatning samt kompensasjon tilsvarende 35 G, med den begrunnelse at det ikke var sannsynliggjort årsakssammenheng mellom skadelidtes psykiske plager og tjenesten. Klagenemnda opprettholdt SPKs vedtak og avslo krav om kompensasjon i vedtak 15/2012.

Vedtaket ble deretter brakt inn for domstolene, og Bergen tingrett fant klagenemndas vedtak ugyldig i dom datert 13. desember 2013. Staten v/Forsvarsdepartementet anket saken inn for Gulating lagmannsrett som i dom av 9. desember 2014 forkastet anken, men med en annen

begrunnelse enn tingretten. Gulating lagmannsrett opphevet klagenemndas vedtak og sendte det tilbake til forvaltningen for ny behandling som følge av nye opplysninger. Klagenemnda besluttet at saken skulle sendes tilbake til SPK for ny behandling.

I forbindelse med den fornyede behandlingen, innhentet SPK en ny spesialisterklæring i henhold til det særskilte mandatet fastsatt av Forsvarsdepartementet fra Olaf Bakke. I erklæringen datert 20. januar 2016 konkluderte Bakke med at skadelidte har diagnosene F33.1 Periodisk depresjon moderat grad med kronisk forløp, og F10.25 Alkoholavhengighetssyndrom m/kontinuerlig bruk. Han konkluderte videre med at det ikke foreligger en selvstendig psykisk belastningsskade som følge av tjenesten.

SPK har i vedtak datert 26. februar 2016 på nytt avslått skadelidtes krav om kompensasjon. Skadelidte påklagde vedtaket i e-post av 4. mars 2016. SPK fant ikke grunnlag for å omgjøre sitt vedtak, og saken ble sendt nemnda for klagebehandling. Skadelidte er ikke lenger representert ved advokat. I forbindelse med klagen anførte skadelidte at leder av klagenemnda samt ett av medlemmene var å anse som inhabile, og måtte vike sete. Dette er behandlet i egen sak, hvor anførselen om inhabilitet ikke ble tatt til følge. Det vises til vedtak av 14. august 2017 om habilitet i klagesak 2/2016. Fra konklusjonen i vedtaket hitsettes:

«Klagenemndas leder Anne Stine Eger Mollestad og klagenemndas medlem Trond Jørgensen er habile til å delta i behandlingen av klagesak 2/2016.»

Skadelidte møtte i klagenemnda. SPK var også til stede under møtet.

2. Klagenemndas vurdering

Rett på kompensasjon etter forskriften forutsetter at skadelidte er påført en varig psykisk belastningsskade som følge av tjenestegjøring i internasjonal operasjon, jfr. forskriften § 3. Videre kreves det at den psykiske belastningsskaden har medført varig ervervsmessig uførhet.

De nærmere krav til årsakssammenheng utledes av betingelseslæren. Etter betingelseslæren vil den psykiske belastningsskaden være årsak til hele skadelidtes ervervsuførhet dersom den har vært en nødvendig og tilstrekkelig betingelse for uførhetens inntreden. Det er skadelidte som bærer bevisbyrden for at det foreligger en slik nødvendig og tilstrekkelig årsakssammenheng.

Kravene til bevis for å konstatere årsakssammenheng er lempeligere etter kompensasjonsordningens del I, jf. Forsvarsdepartementets tolkningsnotat av 27. november 2010 med bakgrunn i at hendelsene som har kan ha forårsaket skaden, ligger langt tilbake i tid og det kan være begrenset med dokumentasjon i tilknytning til tjenesten og tiden før og etter. Der slik tidsnær dokumentasjon finnes, gjelder de alminnelige bevisregler.

Nemnda legger til grunn at skadelidte har en psykisk lidelse og at han i dag er 100 % ervervsmessig ufør. Spørsmålet i saken er om skadelidte i tilstrekkelig grad har sannsynliggjort at den psykiske lidelsen har oppstått som følge av tjenesten på [REDAKTERT].

Skadelidte bygger sitt krav på erklæringen fra Brekke som ble utarbeidet i forbindelse med krav overfor NAV, og uttalelsene fra skadelidtes behandlende psykolog, [REDAKTERT]. Brekke legger i sin sakkyndige erklæring til grunn at skadelidte hadde hatt en sammenhengende yrkeskarriere fra gjennomført gymnas og til han tjenestegjorde på [REDAKTERT]. Psykolog [REDAKTERT] skriver i uttalelse datert 28. desember 2011, at det fremstår som at det synes å være et klart negativt skille i skadelidtes psykiske fungering etter tjenesten. Nemnda er ikke enige i disse vurderingene. Ut fra den foreliggende dokumentasjon hadde skadelidte brudd i sin yrkeskarriere forut for tjenestegjøringen på [REDAKTERT]. Nemnda viser i denne forbindelse til Gulating lagmannsretts dom av 9. desember 2014, hvor det hitsettes:

«Det er imidlertid på det rene at dr Brekke har lagt til grunn at ankemotparten i perioden [redacted] til [redacted] hadde svært stor arbeidsbelastning, med vanlige arbeidsdager på ca 12 timer, hvilket ikke er i samsvar med det lagmannsretten finner må legges til grunn, jfr ovenfor. Dr Brekkes forklaring for lagmannsretten avdekket forøvrig manglende kunnskap på generell basis om advokatyrtet og inntjening, og andre jobbalternativer som jurist. Dr Brekke har videre åpenbart ikke vært kjent med ankemotpartens svake økonomi og vanskelige økonomiske situasjon, som endte med konkurs [redacted]. Hans utlegninger om omskolering for ankemotparten, og mangelfulle fakta opplysninger om sykemeldingsperioder, arbeidsforhold og økonomi svekker den vurdering og konklusjon dr Brekke trekker av ankemotpartens arbeidsevne og helsesituasjon forut for [redacted].»

Videre hitsettes fra side 22:

«Lagmannsretten finner det vanskelig å legge til grunn dr Brekke og psykolog [redacted] sine konklusjoner om at ankemotpartens psykiske problemer skyldes tjenesten i [redacted], ettersom det faktiske grunnlaget de bygger på fremstår som mangelfullt og feilvurdert på sentrale punkt vedørende hans helsetilstand, sykemeldingsperioder, arbeidsevne og økonomiske situasjon for [redacted], og for så vidt også etter.»

Nemnda finner i likhet med lagmannsretten det vanskelig å legge til grunn Brekke og [redacted] konklusjoner om at tjenesten er årsak til skadelidtes psykiske plager. Nemnda bemerker videre at det for lagmannsretten ble fremlagt bevis for at skadelidte hadde hatt flere langvarige sykemeldingsperioder i forkant av tjenesten, enn det som allerede fremgikk av dokumentasjonen i saken.

Som beskrevet i lagmannsrettens dom på side 20, er det fremlagt bevis for "flere sykemeldingsperioder grunnet depresjon enn det som tingretten hadde opplysninger om. Også på [redacted] tallet hadde ankemotparten flere samlivsbrudd; to skilsmisser og et samboerforhold, som forårsaket depresjonsplager. Han har også på [redacted] tallet ved i alle fall to anledninger kommet i konflikt med sine kolleger og måtte bryte ut av partnerskapet. I tillegg til store skattekrav så speiler tallene fra de siste årene hans som advokat en heller beskjedne arbeidsinnsats, som neppe kan ha tilsvart 50%. Det foreligger også opplysninger om at alkoholforbruket tidvis har vært høyt også på dette tidspunktet. Lagmannsretten finner at dette sammenholdt med legeerklæringer fra dr. Haukås og dokumentasjon for sammenhengende sykemeldings- og rehabiliteringsperiode fra [redacted] til [redacted] med depresjonsdiagnose, sannsynliggjør at ankemotparten i denne perioden ikke har hatt arbeidsevne av betydning, og heller ikke har utført arbeid i særlig grad. Jfr også dr Grünfeld sin erklæring, hvor det fremgår at ankemotparten ikke har fungert arbeidsmessig etter [redacted]."

Nemnda finner ut ifra den omfattende dokumentasjonen i saken, at skadelidte hadde betydelig funksjonssvikt i forkant av tjenesten. Nemnda viser i denne forbindelse også til legeerklæring fra Margit Haukås i forbindelse med krav om rehabiliteringspenger datert [redacted], hvorfra det hitsettes:

«Hans forsøk på tilbakeføring i jobb har gått dårlig – han arbeidskapasitet har ikke blitt bedre. Vi må innse at han p.t. ikke mestrer sitt tidligere arbeid. Jeg har henvist han til [redacted] DPS, for denne relativt svære funksjonssvikten (+langvarig), på psykisk grunnlag. Avventer nå behandling/vurdering der.»

SPK innhentet i forbindelse med skadelidtes krav om kompensasjon, spesialisterklæring datert 25. april 2012 fra Elisabeth Krohn. Når det gjelder Krohns erklæring, viser nemnda til Gulating lagmannsretts dom, hvor det fra side 22 hitsettes:

«Lagmannsretten finner at Krohn er den som har vurdert og konkludert med et faktum som ligger nærmest det som lagmannsretten etter bevisføringen finner må legges til grunn, nemlig at det er andre forhold enn tjenesten i [REDAKTERT] som har forårsaket hans symptomer og sykdom i dag.»

Det leder ikke til noen begrensning i erstatningsansvaret om skadelidte var særlig sårbar, slik at konsekvensene av den psykiske belastningen derfor er mer omfattende for skadelidte enn for de fleste andre. Dersom skadelidte har en særlig mottakelighet som må anses som den helt overveiende årsak til utviklingen av skaden eller sykdommen, kan sårbarheten tillegges vekt.

Hvorvidt skadelidte hadde en særlig sårbarhet, ble av lagmannsretten vurdert i dommen på side 23:

«Det er noen opplysninger om høyt alkoholbruk før han dro til [REDAKTERT], men omfanget er ikke nærmere konkretisert. Ankemotparten beskrev i sin forklaring for lagmannsretten et høyt alkoholforbruk i [REDAKTERT], hvor dette var lett tilgjengelig, og at han var sliten da tjenesten var over. I årene etter avsluttet tjeneste er det dokumentert problemer i form av alkoholmisbruk gjennom legeerklæringer og journalnotat. Hvorvidt dette er en følge av tjenesten eller noe han hadde med seg forut som gjorde han ekstra sårbar i forhold til tilgjengeligheten eller andre forhold, er ikke nærmere belyst for lagmannsretten. Men det er gjort gjeldende at han har hatt en ekstra sårbarhet som følge av tidligere psykiske belastninger som har forverret seg som følge av tjenesten. Dette finner lagmannsretten ikke tilstrekkelig sannsynliggjort gjennom bevisførselen, idet hverken dr. Brekke eller psykolog [REDAKTERT] har vurdert dette i lys av det faktum som lagmannsretten finner bevist. Det hadde derfor vært ønskelig med en ny spesialistvurdering der også dette inngikk.»

Skadelidte har anført at Krohn er inhabil, som følge av at hun er ansatt i Forsvarets sanitet. Skadelidte har i denne forbindelse vist til Sivilombudsmannens uttalelse av 20. mai 2013 vedrørende valg av sakkyndige under kompensasjonsordningen. Den sakkyndige har ikke hatt noe behandleransvar overfor skadelidte. Nemnda anser at valget av den sakkyndige i tilstrekkelig grad ivaretar den uavhengighet som kreves i disse sakene. Det er derfor etter nemndas syn ingen særlige omstendigheter som gjør at nemnda finner grunn til å reise spørsmål ved Krohns habilitet. For øvrig bemerkes at det er tilstrekkelig for nemnda å se hen til det faktum hun bygger på og som er godt dokumentert i saken, slik saken står for nemnda nå. Det bemerkes videre at det for SPKs nye behandling av skadelidtes krav er innhentet ytterligere en spesialisterklæring som understøtter nemndas vurderinger og konklusjon.

Gulating lagmannsrett opphevet klagenemndas vedtak i sak 15/2012, som følge av at saken skulle opplyses ytterligere. I forbindelse med den fornyede behandlingen hos SPK, ble det innhentet en spesialisterklæring i tråd med det det særskilte mandat fra Olaf Bakke. Bakke skriver følgende om tjenesten som årsak til skadelidtes psykiske lidelser:

«[REDAKTERT]s psykiske lidelse (depresjoner) debuterte med sikkerhet allerede i [REDAKTERT], vedvarte t.o.m. [REDAKTERT] og fortsatte etter tjenesten i [REDAKTERT] og fortsatt. Det er etter dette den sakkyndiges konklusjon at påkjennningene i tjenesten ikke hadde betydning for start av depresjoner, men at påkjennningene senere i noen utstrekning kan ha preget innholdet i symptomatologien. Det kan ikke utelukkes at tjenesten kan ha forverret problemene noe. Dette siste kan det ikke sies noe sikkert om utover dette. Samlet konklusjon mht. årsaksforhold trekkes med langt mer enn 50 % sannsynlighet for at den er riktig. [REDAKTERT]s alkoholmisbruk startet før tjenesten, økte under denne og har senere vedvart.»

Bakkes erklæring danner ikke grunnlag for å konkludere med at tjenesten utløser eller forverrer en latent sårbarhet hos skadelidte. Tvert imot hadde skadelidtes psykiske plager debutert forut for tjeneste. Det fremgår av Bakkes vurdering at skadelidtes psykiske lidelser

debuterte på begynnelsen av [REDAKTERT]-tallet og vedvarte frem til tjenesten, og fortsatte etter tjenesten. Skadelidtes psykiske lidelser hadde manifestert seg i forkant av tjenesten i form av gjentatte depresjoner som medførte flere sykemeldinger. Etter nemndas syn er skadelidtes symptomer på psykiske plager som er beskrevet i den foreliggende dokumentasjonen, sammenfallende før og etter tjenesten. Nemnda viser her til det Gulating lagmannsrett skriver på side 20:

«Her er man i en situasjon hvor all skriftlig dokumentasjon for den aktuelle perioden, fra [REDAKTERT] og frem til [REDAKTERT], beskriver et likeartet psykisk symptom- og årsaksbilde. Da kreves noe mer enn ankemotpartens egne opplysninger fremkommet 10 år senere om psykiske problemer knyttet til opplevelser i [REDAKTERT].»

Etter nemndas syn har erklæringen fra Olaf Bakke som er innhentet etter lagmannsrettens dom, styrket vurderingene om at skadelidte symptom-bilde er det samme før tjenesten som etter tjenesten.

Det foreligger således to spesialisterklæringer utarbeidet etter det særskilte mandatet fra Forsvarsdepartementet med sammenfallende konklusjoner om manglende årsakssammenheng.

Skadelidte har selv fremholdt at han ikke var syk forut for tjeneste, men det er overveldende tidsnær dokumentasjon i saken som viser at skadelidte var det. Det vises for så vidt til Rt. 1998 s. 1565 på side 1572:

«Særlig viktig ved bevisbedømmelsen vil være nedtegnelser foretatt i tid nær opp til den begivenhet eller det forhold som skal klarlegges, og da spesielt beskrivelser foretatt av fagfolk nettopp for å få klarlagt en tilstand. Dette vil gjelde blant annet nedtegnelser i legejournaler om funn og symptomer pasienten har ved undersøkelsen eller behandlingen. Svakere bevisverdi vil for eksempel opplysninger fra pasient til lege ha hvis opplysningene gjelder pasientens tilstand på et vesentlig tidligere tidspunkt enn tidspunktet for den aktuelle konsultasjonen. Opplysninger fra parter eller vitner med binding til partene som er gitt etter at tvisten er oppstått, og som står i motstrid eller endre det bildet som mer begivenhetsnære og uavhengige bevis gir, vil det oftest være grunn til å legge mindre vekt på ...»

Dette er stadfestet i Askdommen, hvor det blant annet heter i premiss (44): *«Den tidsnære dokumentasjonen må tillegges størst betydning».*

De sakkyndige han selv bygger på, har etter det nemnda kan forstå, ikke hatt tilgang til disse opplysningene. Brekke legger til grunn at skadelidte i perioden [REDAKTERT] til [REDAKTERT] hadde svært stor arbeidsbelastning, med vanlige arbeidsdager på ca. 12 timer. Tilsvarende behandlende psykolog [REDAKTERT] som i 2011 i brev til SPK gir uttrykk for at *”det synes å være et klart negativt skille i pasientens psykiske fungering etter denne tjenesten.”*

I likhet med det lagmannsretten fremholder i dommen på side 18, kan en spesialisterklæring ikke gis *”større vekt i en bevisvurdering enn det faktum den bygger på gir rom for. Der det er rom for ulik fortolkning av faktum kan det gi grunnlag for å vurdere om den tolkning og vekt spesialisten har lagt til grunn, støttes av bevisbildet for øvrig, herunder om spesialisten har kjent til, og vurdert, alle bevisfakta.”*

Det fremgår videre av sakens dokumentasjon at skadelidte ga uriktige opplysninger om sin helse og økonomi da han skulle vurderes for tjenesten. Ved søknad om tjeneste i internasjonal styrke datert [REDAKTERT], krysset skadelidte av for at han ikke hadde vært langvarig syk/sykmeldt og at han ikke hadde vært behandlet for nervøs lidelse. Han krysset også av for at han ikke hadde økonomiske problemer til tross for at advokatvirksomheten samme år ble slått

konkurs. I likhet med lagmannsretten, er nemnda av den oppfatning at dette svekker skadelidtes generelle troverdighet.

Ut fra det samlede bevisbilde, kan nemnda ikke se at tjenesten har medført noen endring i skadelidtes funksjonsnivå eller er årsak til at skadelidte i dag er ufør som følge av psykiske lidelser. Med bakgrunn i den foreliggende dokumentasjonen har skadelidtes psykiske lidelse manifestert seg før tjenesten, og medført flere sykemeldingsperioder og funksjonssvikt. Skadelidte har imidlertid fungert bra under tjenesten. Skadelidtes symptomer og psykiske lidelser etter tjenesten er, etter nemndas syn, sammenfallende med de lidelser og symptomer skadelidte hadde før tjenesten. Det er derfor ikke grunnlag for å konkludere med at de påkjenninger skadelidte har vært utsatt for under tjenesten, har medført at skadelidte i dag har psykiske lidelser. Skadelidte har ikke sannsynliggjort at det er årsakssammenheng mellom tjenesten og hans psykiske lidelser. Han har som følge av dette ikke krav på kompensasjon etter forskrift om særskilt kompensasjon.

Skadelidte har også fremsatt krav om billighetserstatning. Billighetserstatningsordningen er praktisert med et lempelig krav til bevis, som blant annet begrunnes ut fra et ønske om en forenklet og effektiv behandling av slike krav. Ordningen innebærer imidlertid ikke at man skal se bort fra faktiske opplysninger eller spesialisterklæringer dersom slike faktisk er utarbeidet, eller det under saksbehandlingen har vært påkrevet å innhente slik informasjon. Nemnda har tidligere i sak 1/2014 uttalt om dette:

«Når det i aktuelle sak foreligger en mer omfattende erklæring, samt komplette medisinske journaler som gir mer inngående informasjon om skadelidtes sykdomsbilde, må denne informasjonen og dokumentasjonen danne grunnlag for nemndas vurdering og konklusjon. Skadelidte skal selv bidra til opplysning av sin sak gjennom fremleggelse av tilgjengelig informasjon om sin helsetilstand. Det er derimot ikke påkrevet at han på eget initiativ skal måtte sette i gang en fullstendig utredning hos spesialist. Når derimot slik informasjon rent faktisk foreligger, er det åpenbart at denne må fremlegges og vil tillegges vekt ved vurderingen av om den skadelidte er berettiget til kompensasjon. Skadelidte kan ikke høres med at man skal se bort fra informasjon som rent faktisk dokumenterer at han ikke er berettiget til kompensasjon verken under kompensasjonsforskriften eller under billighetsforskriften».

Da det ikke er sannsynliggjort årsakssammenheng mellom skadelidtes psykiske lidelser og tjenesten, har han heller ikke krav på billighetserstatning.

SPKs vedtak blir etter dette å stadfeste.

Skadelidte har fremsatt krav om dekning av eget arbeid i forbindelse med klagebehandlingen med kr. 28.875,-, samt dekning av reiseutgifter med kr. 4000,-. Nemnda viser til at etter forskrift av 24. juni 2011 om klagenemnda for krav om kompensasjon og billighetserstatning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonal operasjon § 13, dekkes rimelige og nødvendige utgifter til juridisk bistand i anledning saken. Det er således ikke hjemmel for å dekke skadelidtes eget arbeid i forbindelse med klagebehandling. Det er ikke grunnlag for å fravike dette, selv om skadelidte i den foreliggende saken er utdannet jurist og tidligere har praktisert som advokat. Skadelidtes kostnader ved møte i nemnda dekkes ikke av bestemmelsen, og vil bare dekkes i den grad disse er omfattet av forvaltningsloven § 36. Ettersom kravet fra skadelidte ikke har ført frem, foreligger det etter nemndas syn ikke grunnlag for å dekke hans utgifter ved fremmøte. Begge kravene blir som følge av dette å avslå.

3. Konklusjon

Klagen tas ikke til følge. Statens pensjonskasses vedtak stadfestes.

Vedtaket er enstemmig.

Oslo, 11. oktober 2017

Anne Stine Eger Mollestad
Klagenemndas leder